

KUKA HOITAA OPETTAJIEN EDUN- VALVONTAA?

Perusopetuksen työaikakokeilu on kuohuttanut. On herännyt huoli, ettei kukaan, edes oma ammattijärjestö, aja opettajien etua. Toisaalta salaliittoteorioiden ystävät ovat esittäneet ajatuksen, että repivä somekeskustelu on työnantajan masinoima keino hajottaa ja hallita ammattijärjestöä. Motiivilähtökohdista arvioiden heikko ammattijärjestö on vain työnantajan etu.

Itse näen heränneen keskustelun vahvistavan opettajien edunvalvontaa. Olen ilahtuneena seurannut, kuinka vuosien hiljaiselon jälkeen opettajat ovat alkaneet keskustella sopimuksista, työajoista ja palkoista muutenkin kuin kahvipöydissä.

KESKUSTELU ON OSA DEMOKRATIAA

Itse olin kannattamassa tulo- ja palkkapolitiittisen toimikunnan varajäsenenä kokeilun raamisopimuksen hyväksymistä, jotta saisimme keskustelua edunvalvonnasta jäsenistön tasolle. Päätöksen teki silloinen OAJ:n hallitus. Olisi kohan minun pitänyt varoa, mitä toivon, koska toive näyttää toteutuneen yli odotusten. Leikki sikseen, keskustelu on tuonut esiin arvokkaita ehdotuksia ja näkökulmia syvällisemmästä tutkimuksesta ja viimeksi valtuutettu Karoliina Kettuselta tuli hyvä ehdotus kysellä kokeilun hylänneiltä kouluilta syitä hylkäämiseen.

Viime kevään yhteysopettajapäivillä totesin, etten kannata vuosityöaikaa, koska kukaan ei tiedä tarpeeksi sen soveltumisesta perusopetukseen. Sen sijaan kannatan kokeiluja, jotta voisimme löytää näkökulmia ratkoa nykyisen sopimuksen ongelmia. Opettajan työnkuva on niin monitahoinen, etten missään tapauksessa kannattaisi laajaan pysyvään sopimukseen siirtymistä ilman kokeiluja. Koska sopimusten tekemiseen tarvitaan molempien osapuolten hyväksyminen, ongelmien purkaminen on yhteinen prosessi. Yhteisen ymmärryksen ja luottamuksen löytymiseksi järjestön sisällä sekä työnantajan kanssa tarvitaan kokeiluja.

Keskustelun lisäksi halusin päätösvaltaa ja vaikuttamista suoraan paikalliselle ja ihan koulun tasolle asti. Kokeiluun pääsee mukaan vain, jos koulun opettajajäsenistä enemmistö on kokeilun kannalla. Kokeilu voidaan irtisanoa kesken kokeilun molemmin puolin paikallisesti, meillä HOAY:n ja koulujen opettajien päätöksellä.

KANNATTAVATKO KOKEILUT?

Kokeiluista voidaan tehdä johtopäätöksiä hyvin rajallisesti, mutta ne tuovat silti arvokasta kokemusta ja ymmärrystä muutosten vaikutuksista. OAJ:n tupa-toimikunnan ja hallituksen jäsenten keskustelu ennen raamisopimuksen hyväksymisestä oli erittäin kriittistä ja sopimuksen uhkakuvia eri näkökulmista ruotivaa. Toivon tätä jatkossakin. Vielä enemmän toivon jäsenten sekä kriittistä että rakentavaa keskustelua opettajien edunvalvonnasta.

Kiihkeä ja ylilyöntejäkin sisältävä keskustelu kehittää ajattelua sekä kokeilun että opettajien edunvalvonnan osalta yleisemminkin. Kriittisyys ja keskustelun monipuolisuus ei monen jäsenen mielestä ole riittävästi näkynyt OAJ:n viestinnässä. Emme kuitenkaan saa unohtaa edunvalvonnan muita ongelmia kokeilun varjolla.

**JUKKA
TALVITIE**

PÄÄLUOTTAMUSMIES

